

Rani Channamma

University, Belagavi

ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಿ.ಬಿ.ಎ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ
ವಿಭಾಗಗಳು ಗೋಷಾಕ

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಸಂಕೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ -2021

“ ಹೊಸುರ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಂಜಯನ ಯೋಜನೆಯು”
ಕುರಿತು ಒಂದು ಕರು ಸಂಕೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ

ಸಂಕೋಧಕರು

ಕುಮಾರಿ: ಲಂಜನಾ .ಗ. ಸರಿಕರ

Register No : **EC191201**

ಎಮ್.ಎ. ಅಂತಿಮ ವರ್ಷ

ಮಾಗದಶಕರು

ಡಾ. ಆರ್.ಬಿ.ದಾಸನ್ವಾರ

M.A.M.Phil,Ph.D

ಸಂಯೋಜಕರು

ಡಾ. ಒ.ಎಮ್. ಯಾದವಾಡ

M.A, Ph.D

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ಡಾ.(ಶ್ರೀಮತಿ) .ಎ.ಎಸ್. ಶೀರದಾಕ

M.A, Ph.D

2021

ರಾಜ್ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ ಕೆ.ಎಸ್.ಎಸ್.

ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವಾಣಿಜ್ಯ ದಿ.ಬಿ.ಎ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗಗಳು ಗೋಣಾಕೆ, ಆರ್ಥಿಕಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸೆ 2020-21 ನೇ ಸಾಲಿನ ಎಮ್.ಎ. ಅಂಕಿತ ವರ್ಷದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ

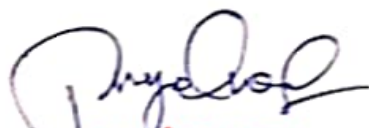
ಕುಮಾರಿ: **ಅಂಜನಾ .ಗ. ನರೀಕರ**, ಇವರು **ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಂಯಮ ಯೋಜನೆ** ಕುರಿತು

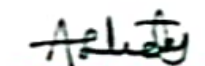
ಒಂದು ಕಿರು ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವ-ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸಂಶೋಧಿಸಿ ವಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ

ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿಯು ಪರಿಣಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು, ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ

ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ದೃಢೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಂಯಮ ಯೋಜನೆ

ವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗ

ಅಧ್ಯಾಯ - 1

ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಂಚಯನ ಯೋಜನೆ

ಅಧ್ಯಯನ ಸಾರಾಂಶ:

ಭಾರತ ಒಂದು ಕೃಷಿ ಪ್ರಧಾನ ರಾಷ್ಟ್ರ ಹಾಗೂ 65% ಗಿಂತಲೂ ಅಧಿಕ ಜನರು ಕೃಷಿಯನ್ನೇ ತಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಕಸುಬನ್ನಾಗಿ ಆಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಂಚಯನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು 2015-16ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಲಾಯಿತು. ಭರವಸೆಯ ನೀರಾವರಿ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯನ್ನು ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಮತ್ತು ಸಮರ್ಥನೀಯ ಸಂರಕ್ಷಣೆ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿತು. ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಂಚಯನ ಯೋಜನೆಯು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ [2015-2020]ವರೆಗೆ 50,000 ಕೋಟಿ ನೀಡಲಾಯಿತು. 2015 ರ ಜುಲೈ 1 ರಂದು "ಹರ್ ಏಶ ಕೋ ಪಾಣಿ" ಎಂಬ ಘೋಷನೆಯೊಂದಿಗೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಂಚಯನ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕೃಷಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಭರವಸೆಯ ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ವಿಸ್ತರಿಸಲು ಜಾರಿಗೆ ತರಲಾಯಿತು.

ಘಟಪ್ರಭಾ ನದಿಗೆ 1887 ನೇಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ತಡೆಗೋಡೆಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ತಡೆಗೋಡೆಯಿಂದ 71ಕಿಮೀ ಉದ್ದದ ಕಾಲುವೆ ಮಾಡಲಾಗಿದ್ದು ಇದರಿಂದ 42,500 ಹೆಕ್ಟೇರ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ನೀರಾವರಿ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಂತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಕಾಲುವೆಯನ್ನು 109 ಕಿಮೀ ವರೆಗೆ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಿದೆ. ಹಾಗೂ ಹಿಡಕಲ್ ಗ್ರಾಮದ ಹತ್ತಿರ ಕಟ್ಟಲಾದ ಜಲಾಶಯದಿಂದ 659 ದಶ ಘನ ಮೀಟರ್‌ಗಳಷ್ಟು ನೀರನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶದ ಒಟ್ಟು ವಿಸ್ತೀರ್ಣವು 1,29,614 ಹೆಕ್ಟೇರಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರತಿ ರೈತನ ಜಮೀನಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಒದಗಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನೀರಿನ ಸದೃಶಕೆಯ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ 5300 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಿರು ನೀರಾವರಿ ಜಲಾನಯನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸಿಂಚಾಯಿ ಯೋಜನೆಗೆ ಮೀಸಲು ಇಡಲಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯಲ್ಲಿ ಭೂಮಿಯ ಶೇಕಡಾ 40.5 ರಷ್ಟು ಭಾಗ ಮಾತ್ರ ನೀರಾವರಿಯಡಿ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು 1997-1998 ರಲ್ಲಿ ಅದಾಂಜು ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು. 2000-2001 ರಿಂದ 2011-2012 ರವರೆಗೆ ನೀರಾವರಿ ಭೂಮಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕೇವಲ 5.8 ರಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಾಯಿತು. ಒಟ್ಟು ನೀರಾವರಿ ಪ್ರಮಾಣ ಬಿತ್ತನೆಯಾದ ಭೂಮಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಶೇಕಡಾ 40.5 ರಿಂದ 46.34 ಕ್ಕೆ ಏರಿತು. ಈ ಯೋಜನೆಯ ಪ್ರಧಾನ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಎಲ್ಲ ಹೂಡಿಕೆಯನ್ನು ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವುದು, ಸಮರ್ಥ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯಿಂದ ನೀರಿನ ಪೋಲಾಗುವಿಕೆ ತಪ್ಪಿಸುವುದು, ಕೃಷಿ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದು ಈ ಯೋಜನೆಯ ಮೂಲ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ.

ಹೊಸರ ಗ್ರಾಮದ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿ ಕೃಷಿ ಸಿಂಚಯನ ಯೋಜನೆಯ" ಕುರಿತು ಒಂದು ಕಿರು ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ

ಸಲಹೆಗಳು:-

ನೀರಾವರಿಗಾಗಿ ಕಾಲುವೆ ನೀರನ್ನು ಬಳಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಪಾಲನ್ನು ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಸಲಹೆ, ಇವು ಹೊಸರ ಗ್ರಾಮದ ರೈತರ ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ.

1. ನೀರಿನ ಬಳಕೆ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಯೋಜಿಸಬೇಕು.
2. ಕೃಷಿ ಯಾಂತ್ರಿಕರಣ ಮತ್ತು ನೀರಾವರಿ ವಿಧವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು.
3. ನೀರಿನ ಲಭ್ಯತೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವ ವಿಧಾನ.
4. ಬೆಳೆ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭತ್ತದ ಮೊನೊ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
5. ಭತ್ತದ ಬದಲು ರೈತರು ಕಡಲೆಕಾಯಿ, ಬೆಳೆಕಾಳುಗಳು, ತರಕಾರಿಗಳನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

❖ ರೈತರಿಗೆ ಸಲಹೆಗಳು

1. ಬೆಳೆಗಾರರ ಮಾದರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ರೈತರು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಿರಬೇಕು.
2. ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ರೈತರು ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ತೆಗೆದು ಹಾಕಬೇಕು.
3. ನೀರಿನ ಬಳಕೆಯ ದಕ್ಷತೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಲು ತಾಂತ್ರಿಕ ಅಳವಡಿಕೆ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯ.
4. ರೈತರು ಪಂಪ ಸೆಟ್‌ಗಳತ್ತ ವಿದ್ಯುತ್ ಚಾಲಿತ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಚಾಲನೆ ನೀಡುವುದು.

❖ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಲಹೆಗಳು

1. ನೀರಿನ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೈತರಿಗೆ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ.
2. ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣ ಹಾಗೂ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗಂಟೆಗಳ ಕಾಲ ವಿದ್ಯುತ್ ನೀಡಬೇಕು.
3. ಕೃಷಿ ಭೂಮಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ನೀರನ್ನು ಪೂರೈಕೆ ಮಾಡುವುದು.
4. ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯು ನೀರಾವರಿಯ ಹೊಸ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಬೇಕು.
5. ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು.

IQAC Co-ordinator
J.S.S. Arts, Science and Commerce College,
Gokak.

PRINCIPAL
J.S.S. ARTS, SCIENCE AND
COMMERCE COLLEGE, GOKAK.

ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಳಗಾವಿ

Rani Channamma

University, Belagavi

ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವಾಣಿಜ್ಯ ಬಿ. ಬಿ. ಎ ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗಗಳು, ಗೋಣಾಕ.

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ

“ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ನಮಸ್ಕರಣೆ”

ಒಂದು ಕಿರು ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಕುಮಾರ: ಬೀರಪ್ಪ ಮಾ. ಹುನ್ನೂರ

Register No : EC191202

ಎಮ್.ಎ.ಅಂತಿಮ ವರ್ಷ -2021

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ವಾಯ್.ಕನ್ನಟ್ಟಿ

M.A. (B.ED) SLET

ಸಂಯೋಜಕರು

ಡಾ.ಪಿ.ಎಮ್.ಯಾದವಾಡ

M.A. Ph.D

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ಶ್ರೀಮತಿ.ಡಾ.ಎ.ಎಸ್. ಶೇರದಾಳ

M.A. Ph.D

ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ಕುಮಾರ:-ಬೀರಪ್ಪ ಮಾರುತಿ ಹುನ್ನೂರ (EC191202) ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವ ವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ ಎಮ್.ಎ ಪದವಿಗಾಗಿ ಸಾದರಪಡಿಸಿದ "ಸರ್ಕಾರಿ ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ" ಕುರಿತು ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿ ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದ್ದಾರೆಂದು ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು
ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ವಾಯ್.ಕನ್ನಟ್ಟ
M.A.(B.ED) SLET

ಸಂಯೋಜಕರು
ಡಾ.ಪಿ.ಎಮ್.ಯಾದವಾಡ
M.A. Ph.D

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು
ಶ್ರೀಮತಿ.ಡಾ.ಎ.ಎಸ್.ತೇರದಾಳ
M.A. Ph.D

ಪದವಿ ಪೂರ್ವ ಕಾಲೇಜಿನ ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತು ಒಂದು ಕಿರು

ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿ

❖ ಪೀಠಿಕೆ :

ನರ್ವೆ ಜೀವಿಗಳೆಲ್ಲ ಮಾನವನೊಬ್ಬನೇ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದುವ ಸೌಲಭ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಿರುವನು. ಹೀಗೆ ಮಾನವನ ಉತ್ಸಾಹಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಹತ್ವವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾನವನ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸದ್ಗುಣ. ಖೀನಿಗೆ ಜೀವಿಸಲು ನೀರು ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೋ ಮಾನವನಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣವು ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಜನಾಂಗವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲ ಬಂದ ವೇಳೆಯಲ್ಲೆಯೇ 'ಶಿಕ್ಷಣ ಜನಿಸಿ ಬಂದಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಾದ ಪೆಸ್ತಾಲಾಜಿಯವರು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿರುವರು. ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾನವನ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 1229 ಸರ್ಕಾರಿ ಪ್ರಥಮ ದರ್ಜೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಿದ್ದು, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 14000 ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅತಿಥಿ ಉಪನ್ಯಾಸಕರು ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರವು ಅತೀ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದ್ದು, ಆದರೆ ಅವರೇ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನೀಡಲು ಅವರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ವೇತನ ಹಾಗೂ ಬೋಧನೆ ಹೊರತುಪಡಿಸಿದ ಅನ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬಾರದು. ಅಂದಾಗ ಮಾತ್ರ ಒಂದು ಆರೋಗ್ಯಯುತ ರಾಷ್ಟ್ರ ನಿರ್ಮಾಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾನವನ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣವಾದ ಚಟುವಟಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸದ್ಗುಣ. ಖೀನಿಗೆ ಜೀವಿಸಲು ನೀರು ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆಯೋ ಮಾನವನಿಗೆ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನವನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಣವು ಅಷ್ಟೇ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮಾನವ ಜನಾಂಗವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲ ಬಂದ ವೇಳೆಯಲ್ಲೆಯೇ 'ಶಿಕ್ಷಣ ಜನಿಸಿ ಬಂದಿದೆ' ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನೇ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಾದ ಪೆಸ್ತಾಲಾಜಿಯವರು ಮನೋಜ್ಞವಾಗಿ ಹೀಗೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸಿರುವರು. ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾನವನ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು. ನಾಗರಿಕತೆಯ ಅಡಿಪಾಯವೆಂದೂ ಮಾನವ ಸಮಾಜಗಳಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾನವನ ಜೊತೆಯಲ್ಲೆಯೇ ವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಅನಾಥ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಶ್ಯಕತೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಅರಿತಿರುವುದು "ಸತ್ತವರೊಂತಲೂ ಬದುಕಿರುವವರು ಹೇಗೆ ಶ್ರೇಷ್ಠರು ಹಾಗೆ ಶಿಕ್ಷಿತ ಮಾನವರು ಅಶಿಕ್ಷಿತರಿಗಂತಲೂ ಮೇಲು" ಎಂದು ಅರಿಷ್ಟಾಟಲ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಶಿಕ್ಷಣವು ಯುವಕರ ಮನಃಕ್ಷೇಪ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಹಾಗೂ ಭೂಷಣ ಪ್ರಾಯವಾದ ಸಾಧನ ವಯಸ್ಕರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮಾಧಾನ ನೀಡುವ ದಿವ್ಯಪಾದ ಬಡವರಿಗೆ ಭಾಗ್ಯದಾಯಕ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಅಲಂಕಾರ

ಹಲವಾರು ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ನಡೆದಿವೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶನ ತಂತ್ರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ರಜಿಸಿ ಸಂದರ್ಶನ ಅನುಸೂಚಿಯನ್ನು ತಯಾರಿಸಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗಿದೆ. ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಾಗವಾಡ ತಾಲೂಕಿನ ಐನಾಪೂರ ಗ್ರಾಮವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನಾಗಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಕರನ್ನು, ಕಾಗವಾಡ ತಾಲೂಕಿನ ಐನಾಪೂರ ಗ್ರಾಮದ ಪೈಕಿ ಮಾಹಿತಿ ದಾರರನ್ನು ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಕರು ಸೇರಿಸಿದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಫಲಹೆಗಳು :

- ✓ ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ಹಾಜರಾಗಬೇಕು
- ✓ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕು.
- ✓ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಹಗಳನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು
- ✓ ಸರ್ಕಾರಿ ಸೌಲಭ್ಯ ಸದುಪಯೋಗ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ✓ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉತ್ತಮ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು.
- ✓ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಸಲಿಯಾದ ತರಬೇತಿ ನೀಡುವುದು.
- ✓ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಉದಾರ ವೇತನ ನೀಡುವುದು.
- ✓ ಕೆಲಸದ ಹಂಚಿಕೆ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರಬೇಕು.
- ✓ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಗೌರವ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.
- ✓ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ತರಬೇತಿ ಮಂಡಳಿಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸಬೇಕು.

IQAC Co-ordinator
J.S.S. Arts, Science and Commerce College,
Gokak.

PRINCIPAL
J.S.S. ARTS, SCIENCE AND
COMMERCE COLLEGE, GOKAK.

ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಳಗಾವಿ

Rani Channamma

University, Belagavi

ಜೆ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಬಿ ಬಿ ಎ. ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು
ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗಗಳು ಗೋಕಾಕ

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ

ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ

“ಶಿವಾಪೂರ ಗ್ರಾಮದ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತು”

ಒಂದು ಕಿರು ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿ

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಚರಂತಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ

Register No : EC191203

ಎಮ್.ಎ. ಅಂತಿಮ ವರ್ಷ-2021

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಪ್ರೊ. ಆರ್.ಎಮ್ ಸರಕಾರ
(MA. SLET)

ಸಂಯೋಜಕರು

ಡಾ. ಪಿ.ಎಮ್. ಯಾದವಾಡ
(MA. Phd)

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರ

ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಎ.ಎಸ್. ತೇರದಾಳ
(MA. Ph.D)

ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ವಿದ್ಯಾಸಂಗಮ, ಬೆಳಗಾವಿ

ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸುವುದನೆಂದರೆ ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಚರಂತಯ್ಯ ಹಿರೇಮಠ
ರಿ.ನಂ: EC191203 ಇವರು ಎಂ.ಎ ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ, ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ
ಬೆಳಗಾವಿ. 2020-2021 ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ "ಶಿವಾಪೂರ ಗ್ರಾಮದ ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ಕುರಿತು ಒಂದು ಕಿರು
ಅಧ್ಯಯನ" ಎಂಬ ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿ ಕೈಗೊಂಡು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಿದ್ದಾನೆಂದು
ಪ್ರಮಾಣೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಸಂಶೋಧನಾ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು
ಪ್ರೊ. ಆರ್. ಎಮ್. ಸರಕಾರ
(MA. SLET)

ಸಂಯೋಜಕರು
ಡಾ. ಪಿ. ಎಮ್. ಯಾದವಾಡ
(MA. Phd)

ಪಾಠ್ಯಪಾಲರು

ಡಾ. ಶ್ರೀಮತಿ ಎ. ಎಸ್. ತೇರದಾಳ
(MA. Ph.D)

ಪರಿವಿಡಿ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಅಧ್ಯಾಯಗಳು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
01	ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ	1-9
02	ಭಾರತದ ಕೃಷಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ಕುರಿತು ಸಮಗ್ರ ಅಧ್ಯಯನ	10-22
03	ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ	23-33
04	ದತ್ತಾಂಶಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	34-52
05	ಸಲಹೆಗಳು ಮತ್ತು ಉಪಸಂಹಾರ	53-55
	ಆಧಾರ ಗ್ರಂಥ	56
	ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿ	57-60

- ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಉತ್ಪಾದನೆ 90% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ.
- ಕೃಷಿಯಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳ ಬಳಕೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ 52% ರೈತರು ಧನಸಹಾಯ ಪಡೆದಿದ್ದಾರೆ.

> ಸಲಹೆಗಳು

- ಸರ್ಕಾರವು ಸುಧಾರಿತ ತಳಿಯ ಬೀಜಗಳು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪನ್ನ ನೀಡುವ ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.
- ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ರೈತರು ಅಳವಡಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಿಸಬೇಕು.
- ಸರ್ಕಾರವು ಕೃಷಿ ಯಂತ್ರೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ರಿಯಾಯಿತಿ ದರದಲ್ಲಿ ರೈತರಿಗೆ ನೀಡಬೇಕು.
- ಕೀಟನಾಶಕ ಮತ್ತು ರಾಸಾಯನಿಕ ಔಷಧಿಗಳನ್ನು ಸಂಶೋಧಿಸಿ ರೈತರಿಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು.
- ಸರ್ಕಾರವು. ಭೂಸಾರ ಸಂರಕ್ಷಣೆಗೋಸ್ಕರ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ರೈತರು ಆರ್ಥಿಕ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸುಧಾರಿಸಲು ಕೃಷಿ ಉತ್ಪನ್ನಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರವು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಘೋಷಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ರೈತರು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿದಂತ ಬೆಳೆಗಳ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಲು ಉತ್ತಮವಾದ ಮಾರುಕಟ್ಟೆಯು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ರೂಪಿಸಬೇಕು.

 IQAC Co-ordinator
 J.S.S. Arts, Science and Commerce College,
 Gokak.

 PRINCIPAL
 J.S.S. ARTS, SCIENCE AND
 COMMERCE COLLEGE, GOKAK.

ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಬೆಳಗಾವಿ.

Rani Channamma University, Belagavi

ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್. ಕಲಾ, ವಿಜ್ಞಾನ, ವಾಣಿಜ್ಯ, ಬಿ. ಬಿ. ಎ. ಪದವಿ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ
ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗಗಳು, ಗೋಕಾಕ.

ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗ
ಸಂಶೋಧನಾ ಅಧ್ಯಯನ ವರದಿ-2021

“ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರೂಗೇರಿ ಪಟ್ಟಣದ
ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ” ಕುರಿತು ಒಂದು ಕಿರು

ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿ.

ಸಂಶೋಧನಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ

ಗೋಪಾಲ ಬಸುಗೊಡ ಹೊನ್ನಗೌಡ

ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ್ ನಂಬರ್: EC191204

ಎಮ್.ಎ.ಅಂತಿಮ ವರ್ಷ-2021

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

ಪ್ರೊ.ಎಸ್.ವಾಲ್ಮೀಕಿ.ಕನ್ನಡ

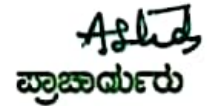
M.A.(B.ED)SLET

ಸಂಯೋಜಕರು

ಡಾ.ಪಿ.ಎಮ್.ಯಾದವಾಡ

M.A.Ph.D

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಡಾ.ಎ.ಎಸ್.ತೀರ್ಥಾಳ

M.A.Ph.D

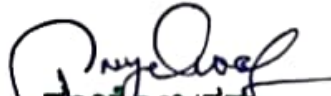
ಪ್ರಮಾಣ ಪತ್ರ

ಜೆ.ಎಸ್.ಎಸ್.ಕಲಾ,ವಿಜ್ಞಾನ,ವಾಣಿಜ್ಯ ಮಹಾವಿದ್ಯಾಲಯ ಮತ್ತು ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ವಿಭಾಗಗಳು “(ರಾಣಿ ಚೆನ್ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ಬೆಳಗಾವಿ ಇದರ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ) ಗೋಕಾಕ, ಅರ್ಥಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ, 2021ನೇ ಸಾಲಿನ ಎಂ.ಎ ಅಂತಿಮ ವರ್ಷದ ಸ್ನಾತಕೋತ್ತರ ಪದವಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕುಮಾರ ಗೋಪಾಲ.ಬಿ. ಹೊನ್ನಗೌಡ . “ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಾರೂಗೇರಿ ಪಟ್ಟಣದ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣದ” ಕುರಿತು ಒಂದು ಕಿರು ಸಂಶೋಧನೆ. ಈ ವರದಿಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸ್ವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಸಂಶೋಧಿಸಿ ನಿರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಂಶೋಧನಾ ವರದಿ ಪರಿಷ್ಕಾ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿದ್ದು ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮೂಲಕ ದೃಢೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕರು

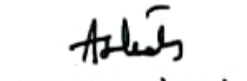
ಶ್ರೀಮತಿ.ವಾಲ್ಮೀ.ಕನ್ನಣ್ಣ

M.A.(B.ED)SLET

ಸಂಯೋಜಕರು

ಡಾ.ಹಿ.ಎಮ್.ಯಾದವಾಡ

M.A.Ph.D

ಪ್ರಾಚಾರ್ಯರು

ಶ್ರೀಮತಿ ಡಾ.ಎ .ಎಸ್.ತೀರ್ಥಾಳ

M.A.Ph.D

ಅಧ್ಯಾಯ ಸಂಖ್ಯೆ	ಶೀರ್ಷಿಕೆಗಳು	ಪುಟ ಸಂಖ್ಯೆ
1	ಪೀಠಿಕೆ	1 - 6
2	ಕ್ಷೇತ್ರ ಕಿರುಪರಿಚಯ	7 - 16
3	ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ	17 - 27
4	ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ	28 - 62
5	ಸಲಹೆ ಮತ್ತು ಉಪಸಂಹಾರ	63 - 72

ಅಧ್ಯಾಯ 1

1.1 ಪೀಠಿಕೆ

ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯು 'ಪ್ರಜ್ಞಾವಂತ' ಪ್ರಪಂಚದ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೈಚಾಚಿ ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾಳೆ ಹಾಗೂ ಆಧುನಿಕ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಆಕೆಯು ಹೊಂದಿಕೊಂಡಿದ್ದಾಳೆ ಆರ್ಥಿಕವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಮಹಿಳಾ ಸಬಲೀಕರಣ ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ಜಗತ್ತಿಗೆ ಒಂದು ಸಬಲೀಕರಣ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದಾಗಿದೆ ಮಹಿಳೆಯರು ಮನೆಯಿಂದ ಅವರವರ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯವಹಾರದ ನೀತಿ-ನಿಯಮ ತಿಳಿಯಲು ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.

ಅದರಲ್ಲೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುವ ಮಹಿಳೆಗೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಬಯಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ .ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರ ಶ್ರೇಷ್ಠ ವಾಣಿಯಂತೆ ಭಾರತ ದೇಶದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ 500 ಮಂದಿ ಯುವಕರಿಗಿಂತ 50 ಮಂದಿ ಮಹಿಳೆಯರು ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಹಿಳೆಯೂ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆತನ ಸಹಕಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದಾಗಿದ್ದಾರೆ

ಭಾರತವು ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡ ರಾಷ್ಟ್ರವಾಗಿದೆ. ಶೇಕಡ 75% ರಷ್ಟು ಗ್ರಾಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದ್ದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕೂಡ ಆಗಿದೆ ಹಾಗೂ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರ ಮೂಲ ಕಸಬು ಕೃಷಿ ಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ. ಭಾರತದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತಿದೆ. ಎಂದು ಗ್ರಾಮಸ್ವರಾಜ್ಯ ಒಂದರ ಕನಸು ಕಂಡವರಲ್ಲಿ ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ, ಜ್ಯೋತಿಬಾ ಪುಲೆ ವಿನೋಬಾ ಭಾವೆ ಮುಂತಾದವರು ಗ್ರಾಮೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ, ಆರೋಗ್ಯ, ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಕೌಟುಂಬಿಕತೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಸಮಾಜ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಾಧ್ಯ. ಮಹಿಳೆಯರ ಸಂಘಟನೆಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖ ಗುರಿಯಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘಗಳು ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದವು. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂಘಟನೆ ಒಗ್ಗಟ್ಟು ಮೂಡಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ಪಥವನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಕಾರ್ಯಾರಂಭ ಮಾಡಿತು. ಹಾಗೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಇಲ್ಲಿ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪುರುಷರ ಸರಿಸಮಾನವಾಗಿ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತದಲ್ಲೂ ಅವರ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ಎಲ್ಲ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಲ್ಲೂ ಮಹಿಳೆಯರನ್ನು ಅತ್ಯಂತ ಕಳೆಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಹಲವು ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂತೆ ಭಾರತದ ಬಡತನ ಮತ್ತು ನಿರುದ್ಯೋಗ ದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಇಲ್ಲಿ ಬಡತನವು ನಿರುದ್ಯೋಗವು ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರ ನಡುವಿನ ತಾರತಮ್ಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

1. ಸದಸ್ಯರ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಡುವಿನ ಅಂತರವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳೋಣ.
2. ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತಹ ಕೇವಲ ಸಾಲ ಪಡೆಯುವ ಮತ್ತು ಮರುಪಾವತಿ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತೊರೆದು ಉಳಿತಾಯ, ಸ್ವಂತ ಉದ್ಯೋಗ, ನಮ್ಮ ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು.
3. ಸಂಘ ತರಬೇತಿ ನೀಡಿದ ನಂತರ ಸದಸ್ಯರು ತರಬೇತಿ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆದು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕು.
4. S.K.D.R.D P ಯೋಜನೆಯು ಸರ್ವ ಧರ್ಮಗಳಿಗೂ ಸಮಾನತೆ ನೀಡಿ ಎಲ್ಲ ಧರ್ಮೀಯರಿಗೂ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

5. ಯೋಜನೆಯು ಇತರ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ಸಂಘದ ಸದಸ್ಯರ ತೊಡಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.
6. ಗ್ರಾಮದ ಜನರಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಉದ್ಯೋಗದಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.
7. ವಯಕ್ತಿಕ ಶೌಚಾಲಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಹೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೌಚಾಲಯವನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು.
8. ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಸಂಘದ ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆರೋಗ್ಯ ಸುರಕ್ಷಾ ಮತ್ತು ವಿಮೆ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು.
9. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವು ರಾಜ್ಯದ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಚಾಲ್ತಿಯಲ್ಲಿದ್ದು, ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಪಿಸಬೇಕು.

10. ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ಆಯಾ ಮಹಿಳೆಯರು ಇಚ್ಛೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತರಬೇತಿಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ
 ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ ಕ್ಷೇತ್ರ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಗ್ರಾಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕಾರ್ಯ ನೋಡಿದರೆ ಭಾರತ ದೇಶವು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಸಂಶಯವಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ತಾಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಧರ್ಮಸ್ಥಳ ಸಂಘಗಳು ಕೆಳವರ್ಗದ ಜನರೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೋಸ್ಕರ ಹಗಲಿರುಳು ದುಡಿಯುತ್ತಿದೆ. ಸದ್ಯದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರು ತುಂಬಾ ಬದಲಾವಣೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಸರ್ಕಾರದ ಕೆಲಸಗಳಿಗಿಂತ ಈ ಸ್ವಸಹಾಯ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಿದ ಜನರಿಗೆ ಬಡತನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಿ ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವಂತೆ ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆಯನ್ನು ನೀಡಿ ಬಡತನವನ್ನು ತೋಗಲಾಡಿಸಲು ಗ್ರಾಮೀಣ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಸಂಘಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ ನೀಡಿ ಪುರುಷ ಮತ್ತು ಮಹಿಳೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಂತೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಕಾರ್ಯಕರ್ತೆಯರು ಸಂಘದ

IQAC Co-ordinator

PRINCIPAL